

24.09.2015

Ref: taxarea suplimentară a veniturilor obținute în urma liberalizării pieței gazelor naturale

Asociația Română a Companiilor de Explorare și Producție Petrolieră (ROPEPCA) reunește 19 dintre cei mai importanți deținători de acorduri de concesiune petrolieră încheiate cu Statul român și are ca scop promovarea unui mediu de lucru transparent, la cele mai înalte standarde și cu tehnologii de ultimă oră pentru industria petrolieră. Având în vedere importanța strategică și economică a sectorului energetic în România, ROPEPCA susține în mod activ necesitatea unui dialog constant și consolidat între Stat și companiile din sector.

Un cadru legislativ competitiv și predictibil este o cerință esențială pentru asigurarea investițiilor într-un sector de importanță strategică pentru România - cel energetic - , în vederea asigurării dezvoltării economice a țării.

În anul 2014, membrii ROPEPCA au investit cumulativ 1,5 miliarde de euro, au însumat o cifră de afaceri de aproape 5 miliarde de euro, contribuții la bugetul de stat de 2,5 miliarde de euro și au asigurat 18.200 locuri de muncă. Aceștia li se adaugă contribuțiile celorlalți titulari de acorduri și sutele de companii de echipamente și servicii dedicate industriei petroliere.

Pe fondul unui climat de piață fragil, **ROPEPCA susține menținerea unui cadru competitiv în domeniul gazelor naturale, care să asigure premisele continuării proiectelor de investiții și implicit a securității energetice din resurse domestice.**

În prezent, producătorii de gaze naturale din România sunt confrunțați cu o serie de provocări:

- **cererea de gaze naturale a scăzut** treptat în ultimul deceniu de la 18,3 miliarde m³ (2003) la 11,9 miliarde m³ (2014);
- pe fondul diminuării activității industriei chimice și a altor mari consumatori de gaze naturale, a scăderii aportului de gaze naturale în sectorul producției de energie electrică și termică odată cu punerea în funcțiune a unor capacități de producție din surse regenerabile și stimularea investițiilor în eficiența energetică, **tendința de consum rămâne negativă**, în primele 6 luni ale anului 2015 înregistrându-se deja o scădere de 7% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut și este preconizat să continue pe parcursul următorilor ani;
- prin investiții semnificative în redezvoltarea de zăcăminte mature, foraj de mare adâncime și în descoperirea și exploatarea de noi câmpuri, **declinul natural al producției a fost stopat**, producția fiind stabilizată la aproximativ 11 miliarde m³ pe an;

- **lipsa de flexibilitate a depozitelor de înmagazinare subterană**
- **lipsa posibilității exportului** surplusului de gaze naturale în absența infrastructurii de interconectare cu statele vecine;
- **menținerea unor impozite** țintite către industrie, anunțate inițial ca având caracter temporar: suprataxarea veniturilor provenit din liberalizarea pieței gazelor naturale, taxarea monopolului pe resurse minerale altele decât gazele naturale și impozitarea construcțiilor speciale (inclusiv sonde, parcuri, etc.);
- **taxarea efectivă a industriei petroliere din România ridicată (15,7%¹) în raport cu media țărilor comparabile europene (7,5%)**. Impozitarea permanentă în România (9,4%) este aproape de media europeană² (9,3%), diferența încasându-se prin taxarea suplimentară temporară³;
- **aplicarea parțială a mecanismelor standard de piață liberă**, liberalizarea completă a pieței fiind amânată până în 2021 cu posibilitatea de finalizare a procesului în 2018;
- punerea în aplicare a **strategiei politice a Federației Ruse de recuperare a cotei de piață în România** prin oferte de preț neconcurențiale ale Gazprom.

În aceste condiții, orice modificare a termenului de aplicare a unui instrument fiscal cu impact direct asupra sectorului de gaze naturale cum este supraimpozitarea veniturilor din liberalizarea pieței de gaze naturale este de natură să aibă un impact negativ asupra viabilității economice a operațiunilor curente și a investițiilor planificate în vederea menținerii producției actuale și realizarea de noi descoperiri întrucât:

- Investițiile sunt bugetate cu mult timp în avans luând în considerare atât cadrul fiscal predictibil la momentul deciziei de investiții, cât și **perspectiva liberalizării pieței gazelor naturale, obiectiv asumat de România odată cu aderarea la Uniunea Europeană.**
- suprataxarea veniturilor din gaze naturale nu reprezintă o impunere asupra unor venituri extraordinare, ci **o povară fiscală suplimentară și discriminatorie** aplicată unui segment restrâns din economie, în plus față de redevențele stipulate în legea petrolului și față de taxele și impozitele aplicate în mod obișnuit companiilor din România.;
- modificarea termenului de aplicare, fără consultarea prealabilă cu titulari de acorduri petroliere care au realizat investiții, și acceptat tacit de aceștia până în prezent **încalcă un principiu fundamental al fiscalității, acela al stabilității**, principiu prevăzut de Codul Fiscal la art. 3 litera b) și menținut în noul Cod Fiscal aplicabil din 1 ianuarie 2016 la art. 3 litera b, și nou-introdusul principiu al predictibilității, prevăzut în Noul Cod Fiscal la art. 3, litera e. În plus,

¹ Nu sunt incluse accizele la consumurile interne de gaze și motorină, care nu sunt aplicabile în multe țări europene

² Media statelor europene excluzând Groningen

³ Raport Deloitte – *Observații privind redevențele și impozitele similare: Analiză actualizată asupra sectorului de petrol și gaze naturale upstream*, august 2015

menționăm că prelungirea din 2015 s-a realizat fără să se acorde indexarea la inflația din 2015 similar cu 2014.

Având în vedere natura provocărilor geologice și tehnice și de piață și angajamentul financiar semnificativ pe termen lung pentru realizarea de investiții majore în sectorul de explorare și producție, o eventuală prelungire a suprataxării veniturilor din liberalizarea pieței gazelor naturale dincolo de 2015 ar avea un impact negativ asupra industriei.

Pe termen scurt și mediu:

- potențialul de a stopa investițiile curente ale producătorilor de gaze naturale, investiții necesare pentru menținerea producției la nivelul actual. În absența unui cadru fiscal predictibil și a asigurării cererii, **investitorii vor amâna pe termen nedeterminat investițiile caracterizate de cicluri lungi și cu intensitate ridicată a capitalului;**
- **substituirea consumului din producție internă cu gaz importat din Rusia, în absența posibilității de evacuare sau stocare a cantităților suplimentare, poate duce la închiderea de sonde ale producătorilor interni.** Acest fenomen ar avea efecte în lanț nu numai în ceea ce privește gradul de independență de importuri, dar și în economie – diminuarea investițiilor și a contribuțiilor la bugetul de stat, pierderea locurilor de muncă.

Pe termen mediu și lung:

- **lipsa de predictibilitate și tratamentul fiscal discriminatoriu al sectorului extracției gazelor naturale riscă să blocheze potențialul extraordinar al acestui segment.** Investițiile majore necesare deblocării potențialului energetic al Mării Negre au nevoie de asigurarea cererii pentru cantitățile extrase într-un cadru fiscal predictibil, iar incertitudinea în legătură cu taxarea suplimentară a unor venituri obținute prin mecanisme de piață afectează planurile de afaceri ale investitorilor din sector care nu au luat încă decizia finală de investiție;
- în contextul scăderii drastice a prețului țițeiului și perspectiva menținerii prețului scăzut pe termen mediu, **măsura aplicată suplimentar unui nivel al redevențelor situat peste media europeană riscă să împingă investitorii spre zone ce oferă un tratament fiscal mai atractiv,** întrucât schimbarea puternică a condițiilor de piață pune presiuni enorme asupra bugetelor investiționale.

Având în vedere toate aceste aspecte, ROPEPCA susține că **liberalizarea pieței gazelor naturale a reprezentat o ajungere la starea de normalitate,** de formare a prețurilor prin mecanisme de piață liberă nereglementată la care orice titular de acord petrolier are dreptul fundamental și consfințit de a accede, **iar taxarea suplimentară**

a veniturilor obținute în urma liberalizării trebuie să își finalizeze aplicabilitatea la finalul anului 2015.

Întrucât responsabilitatea de a veghea la menținerea unui cadru fiscal stabil și predictibil revine Ministerului Finanțelor Publice, dorim să accentuăm că prelungirea acestei forme de impozitare extraordinară, pentru industria petrolieră dincolo de 2015, are capacitatea să obstrucționeze parcursul României în calea spre asigurarea securității sale energetice, diminuând totodată contribuția vitală pe care acest sector o are pentru întreaga economie a țării.

Cumularea factorilor enumerați este de natură să limiteze sever capacitatea României de a face față competiției globale pentru alocarea resurselor financiare, de către investitorii din industria petrolieră și în general.

